

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-04
Besvaras senast
2020-11-18

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:110 Restriktiva åtgärder mot Turkiet

Striderna i och kring enklaven Nagorno-Karabach eskalerar. Utvecklingen är djupt oroande – ingångna avtal om vapenvila bryts och antalet civila dödsoffer räknas i hundratal. Omvärldens och inte minst EU:s aktiva engagemang är nödvändigt för att snarast få slut på striderna.

Nagorno-Karabach har sedan kriget mellan Armenien och Azerbajdzjan 1994 varit en från omvärlden isolerad region. Dialog har löpande hållits inom ramen för OSSE:s så kallade Minskgrupp där de båda länderna ingår tillsammans med Turkiet, Frankrike, Tyskland, Italien, Sverige, Tjeckien, Vitryssland och USA. Några avgörande resultat har dock inte nåtts.

Bakgrunden till de azerbajdzjanska anspråken på regionen går tillbaka till tidigt 1920-tal. Efter att Sovjetryssland invaderat både Armenien och Azerbajdzjan utställdes löften om en förening av Nagorno-Karabach med Armenien. Trots en överväldigande majoritet av armenier i regionen beslutade dock Josef Stalin att Nagorno-Karabach skulle ingå i Sovjetrepubliken Azerbajdzjan.

Under Sovjetunionens sönderfall röstade en majoritet av regionens beslutsfattare för en förening med Armenien. Azerbajdzjan vägrade att acceptera detta, och lågintensiva konflikter eskalerade till ett fullskaligt krig som pågick mellan 1991 och 1994.

I dag 26 år senare pågår åter ett fullskaligt krig. Azerbajdzjan med aktivt stöd av Turkiet inledde striderna när den armeniska majoriteten i Nagorno-Karabach liksom Armenien attackerades. Åtskilliga rapporter från människorättsorganisationer och internationella experter visar att den turkiska inblandningen är omfattande, bland annat genom tillförsel av vapen och terrormisstänkta IS-krigare från Syrien.

Att två diktaturer attackerar en liten demokratisk nation med 3 miljoner invånare är i alla avseenden förkastligt och måste fördömas. Ytterligare en allvarlig dimension i sammanhanget är att starka krafter i Turkiet nu betecknar kriget som ett fullföljande av det armeniska folkmordet för drygt hundra år sedan, 1915. Långt över en miljon kristna armenier mördades och lemlästades då av det dåvarande Turkiets militära styrkor.

Dessvärre är Nagorno-Karabach sedan länge isolerat från omvärlden. EU

saknar representation i regionen och inga officiella besök genomförs, detta av hänsyn till den azerbajdzjanska regimens högt uppskrivade retorik och hotfulla tonläge. Efter att själv ha besökt Nagorno-Karabach kan jag konstatera att dess invånare med stöd av Armenien gör sitt bästa för att bygga upp ett fungerande demokratiskt samhällssystem, trots isoleringen och det ständiga hotet om militär konflikt.

Samtidigt är det uppenbart att ett större engagemang från EU:s sida är nödvändigt för att bistå armenierna och Nagorno-Karabach. Inom ramen för det östliga partnerskapet måste arbetet för dialog och fred intensifieras, parallellt med att Turkiets och övriga grannländers inblandning motverkas.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga utrikesminister Anne Linde:

1. Avser ministern att inom ramen för EU-samarbetet aktivt verka för sanktioner mot Turkiet med anledning av landets folkmordsliknande krigföring mot det armeniska folket?
2. Är ministern beredd att verka för ett avbrytande av Turkiets medlemskapsförhandlingar med EU till följd av regimens militära övergrepp i Nagorno-Karabach och dess i övrigt destabiliserande agerande i Europa och Mellanöstern?

.....

Lars Adaktusson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren